

Egységes hullámtérkezelés

---

nagyvízi mederkezelési tervek

Dobó Kristóf

Országos Vízügyi Főigazgatóság

Árvízvédelmi Főosztály

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény (Vgtv.) szerint

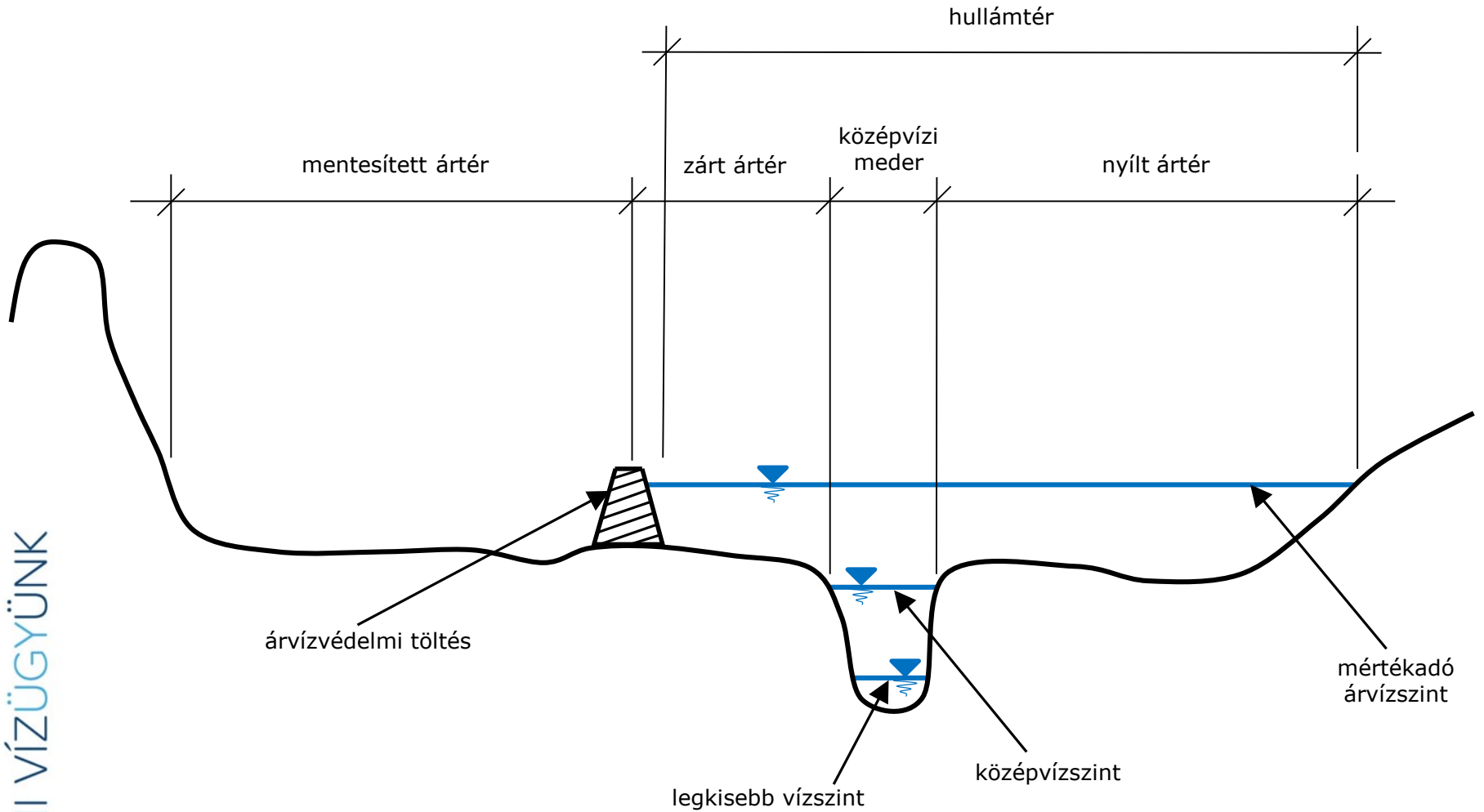
*„**Nagyvízi meder:** a vízfolyást vagy állóvizet magában foglaló terület, amelyet az árvíz levonulása során a víz rendszeresen elborít, és amelyet a mértékadó árvízszint vagy az eddig előfordult legnagyobb árvízszint közül a magasabb jelöl ki;*

*Vgtv . 24.§ „(1) A nagyvízi meder **elsődleges rendeltetése** a mederből kilépő **árvíz és a jég levezetése.**”*

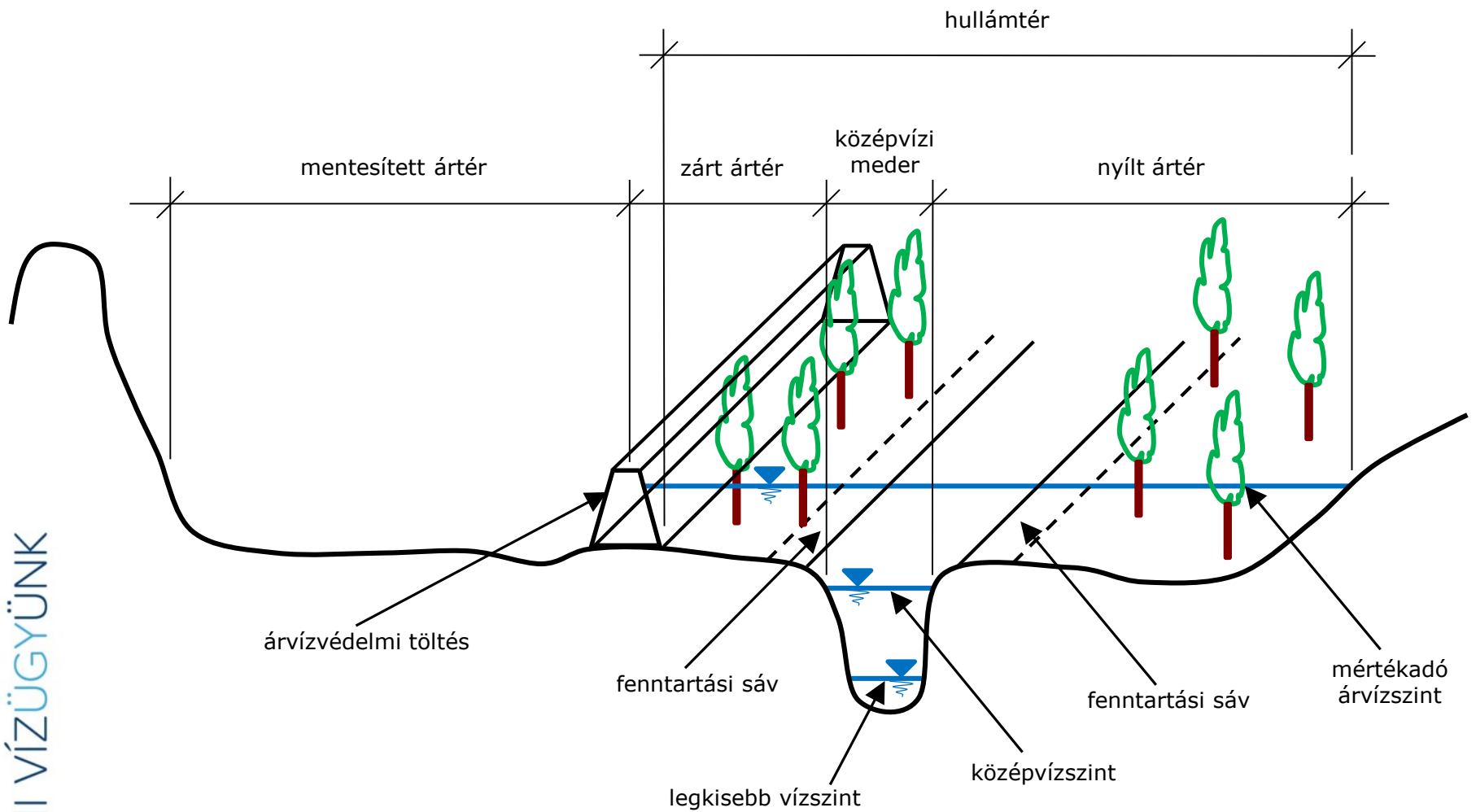

Meder keresztmetsvény

A MI VÍZÜGYÜNK

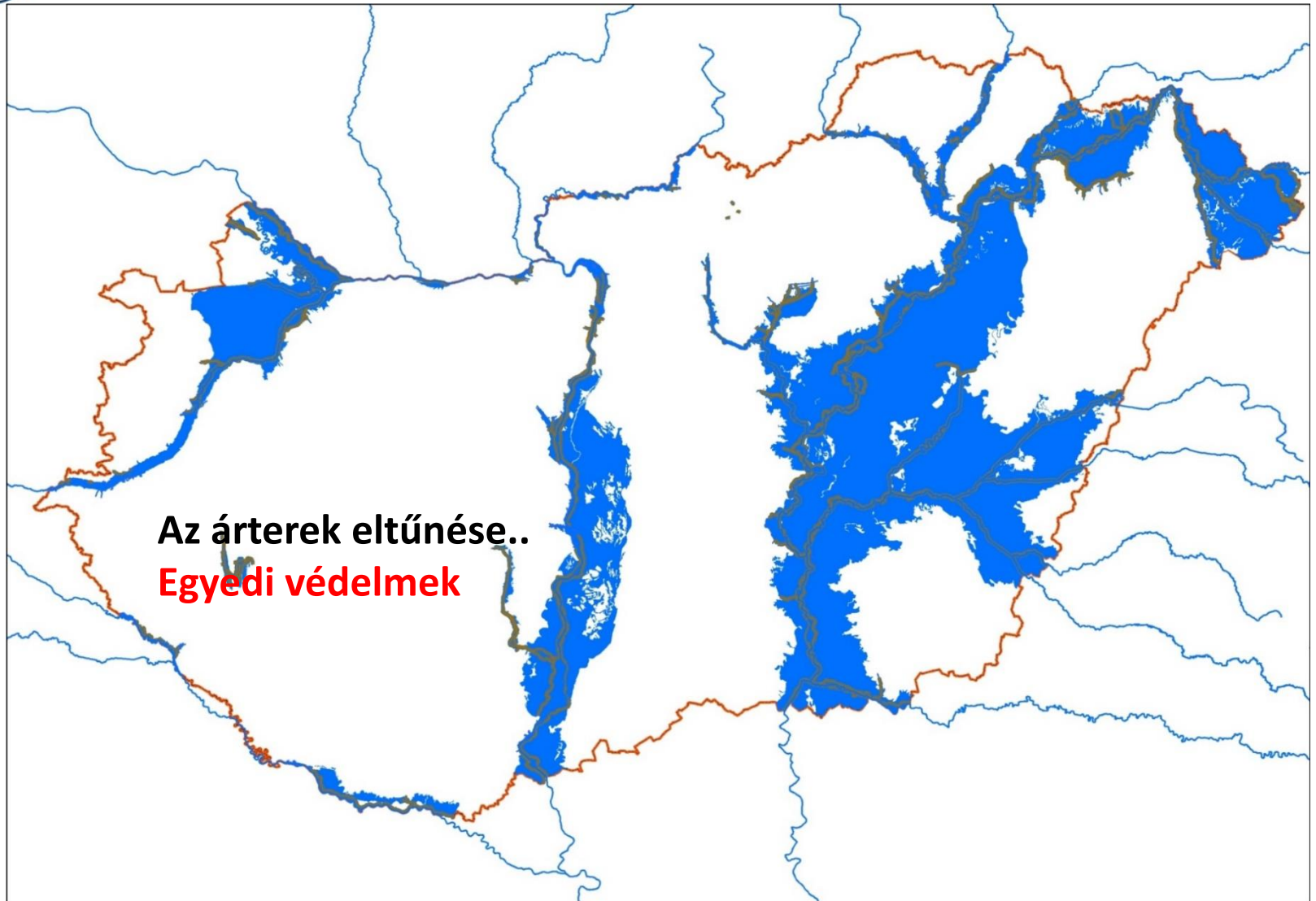

A múlt...

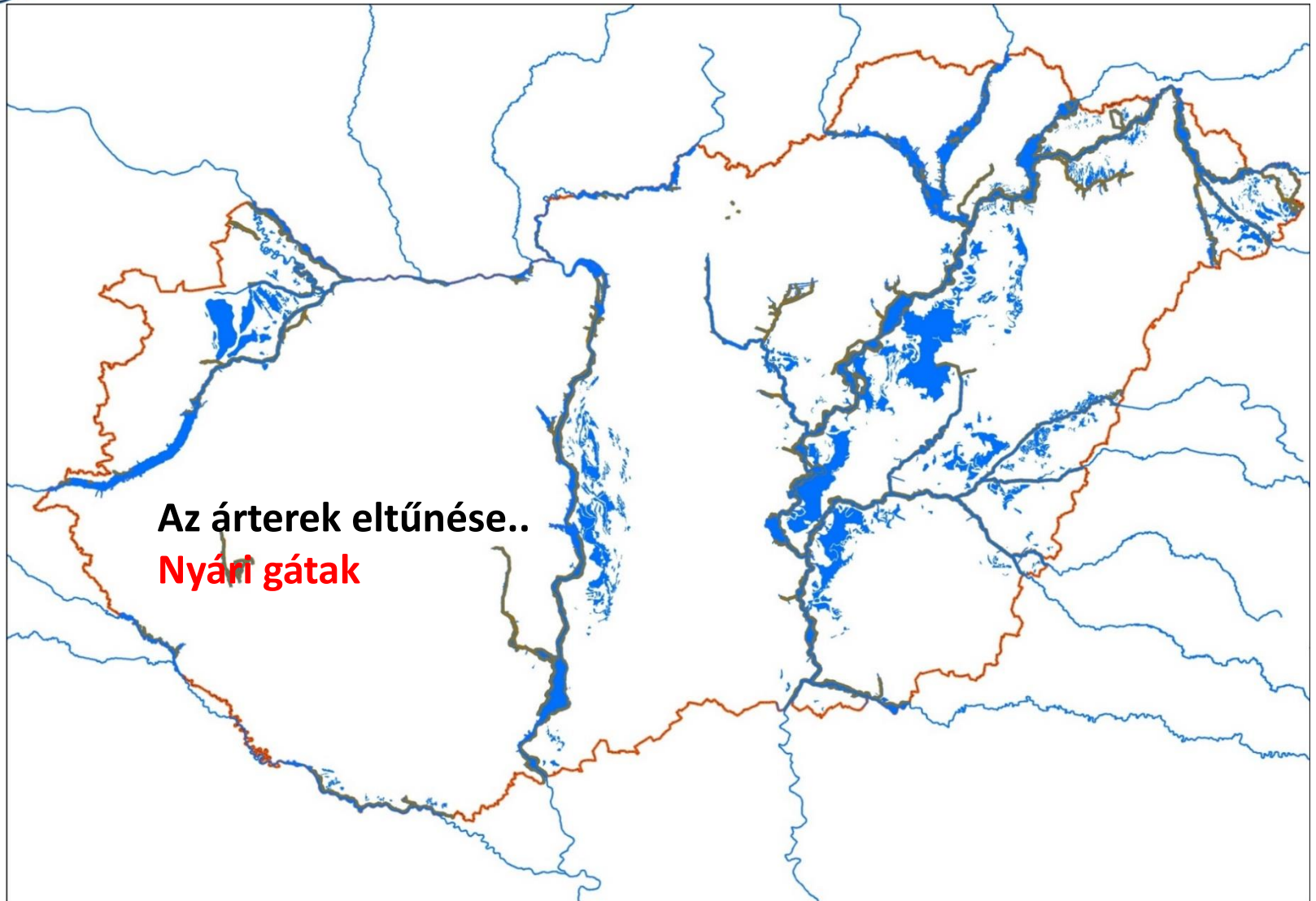

Az árterek eltűnése..
Szabályozások előtt

Az árterek eltűnése..
Egyedi védelmek

Az árterek eltűnése..
Nyári gátak

Az árterek eltűnése..
Egységes szabályozás
Szántóföldi kultúrák

**Az árterek eltűnése..
Kártűrő erdők
betelepítése**

**Az árterek eltűnése..
Természetvédelmi
korlátozások**

A jelen...

Érdekötközések

- A **természetvédelmi** szempontok ütközése az árvízlevezetéssel
- A **művelési szándék** ütközése az árvízlevezetéssel
- Az átgondolt területhasználat hiánya

Ami kell

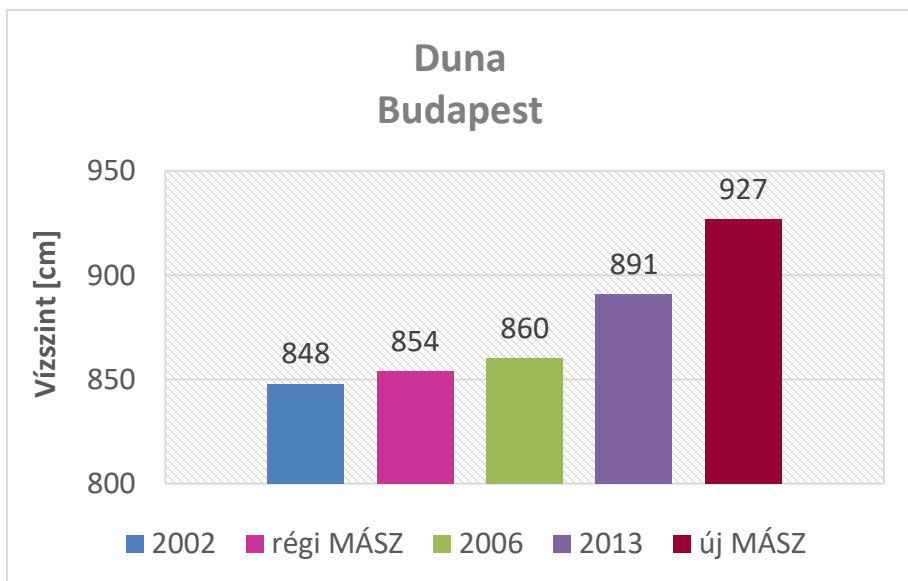
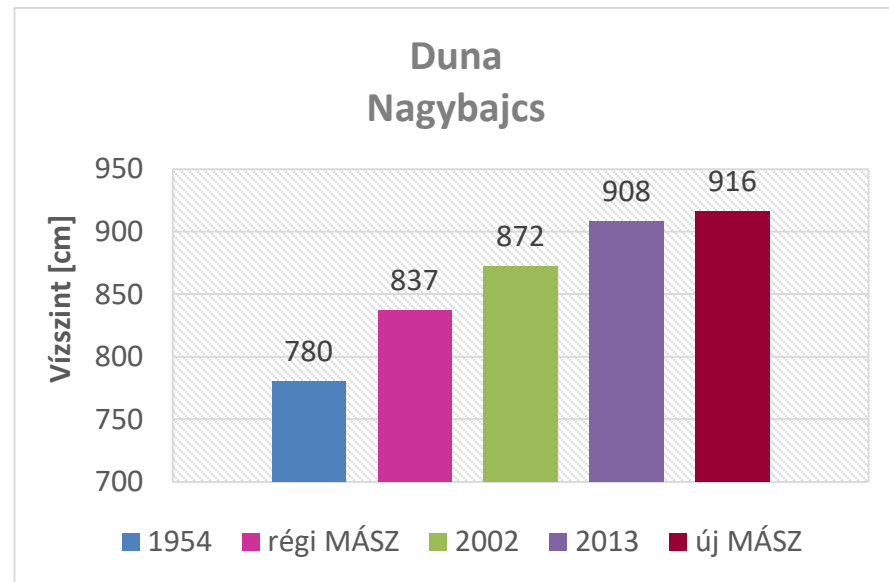
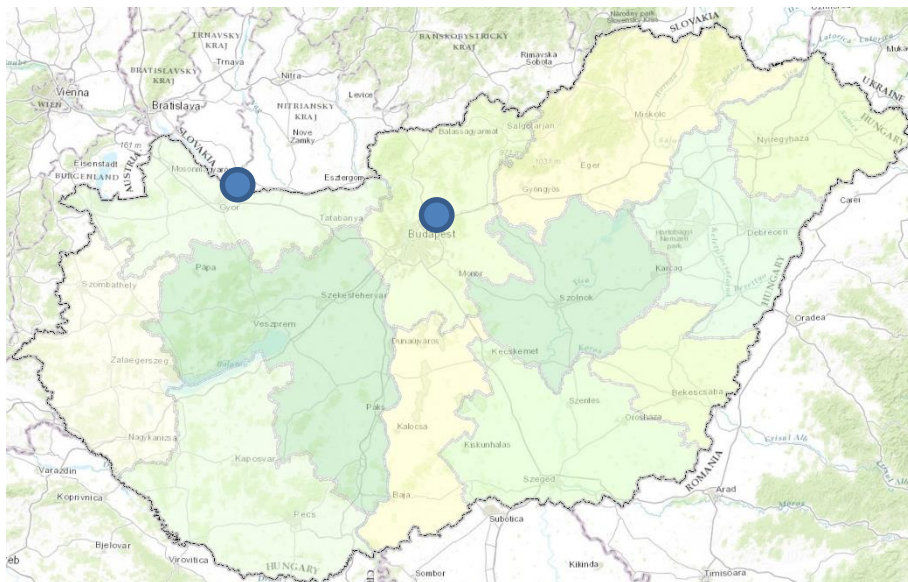
- Területhasználati szabályozás
- Nagyvízi mederkezelési terv
- Kompromisszumok

Nem tiltás – szabályozás!
Terület kárérzékenységének minimálisra csökkentése

Növekvő vízszintek

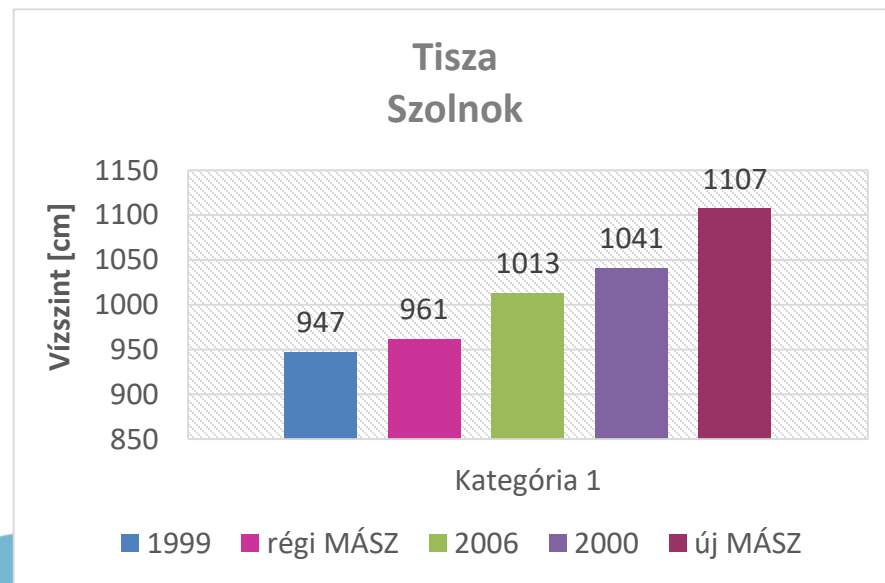
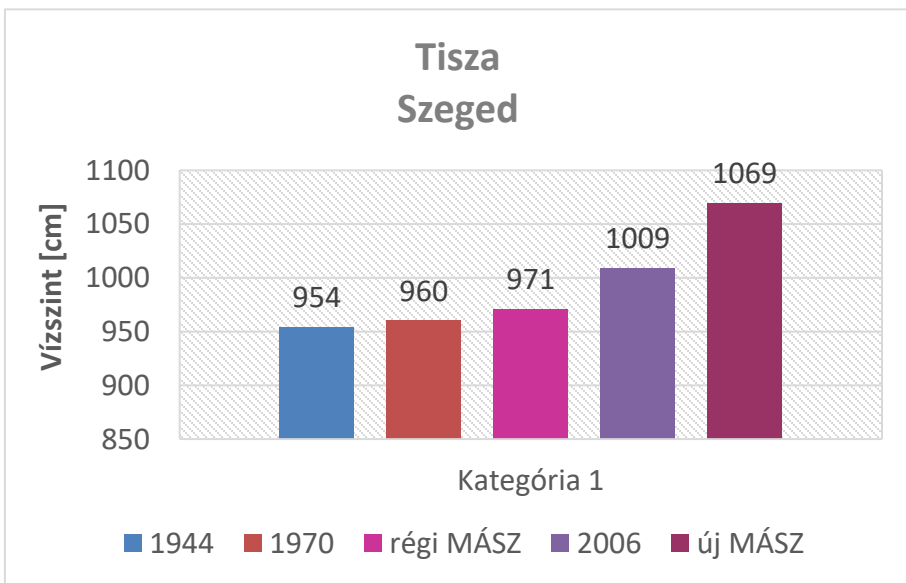
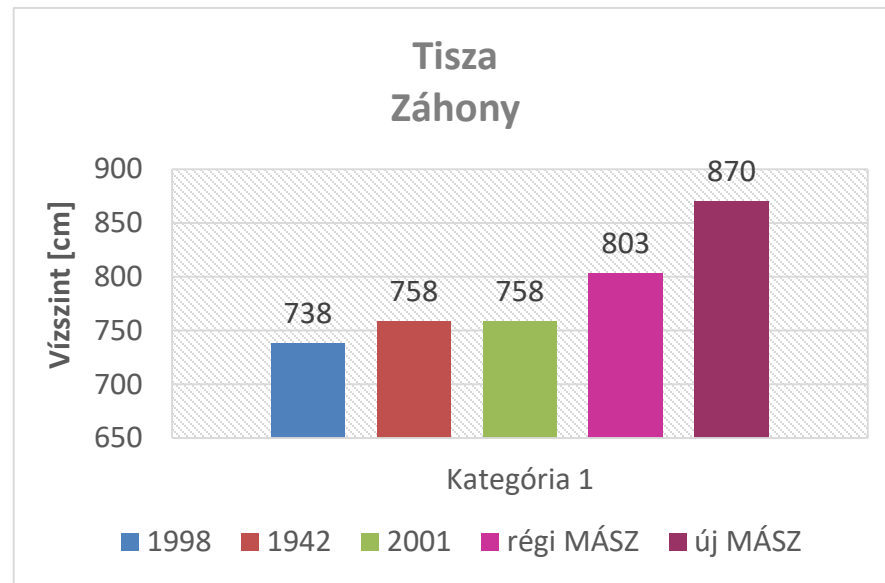
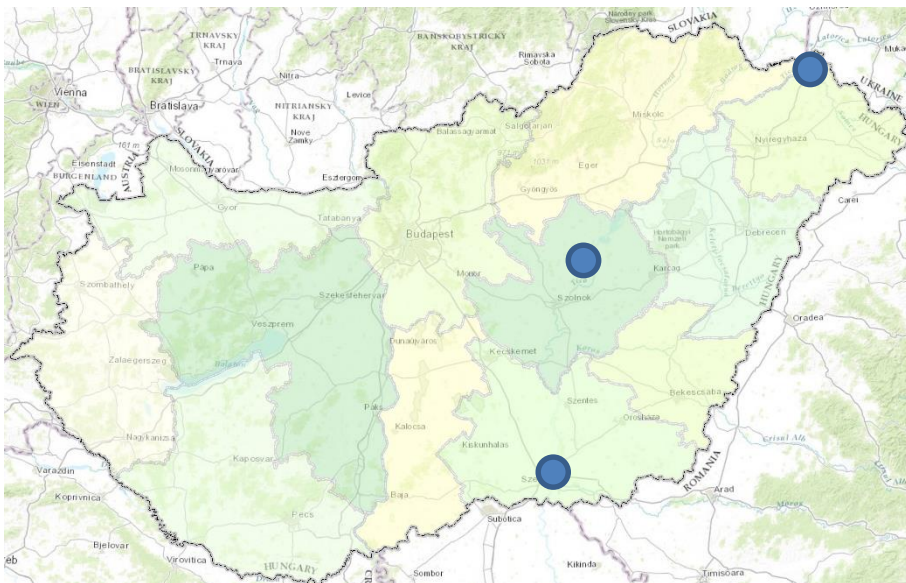

Töltésemelés hatása rövid idő alatt elenyészik.

Kidobott pénz!

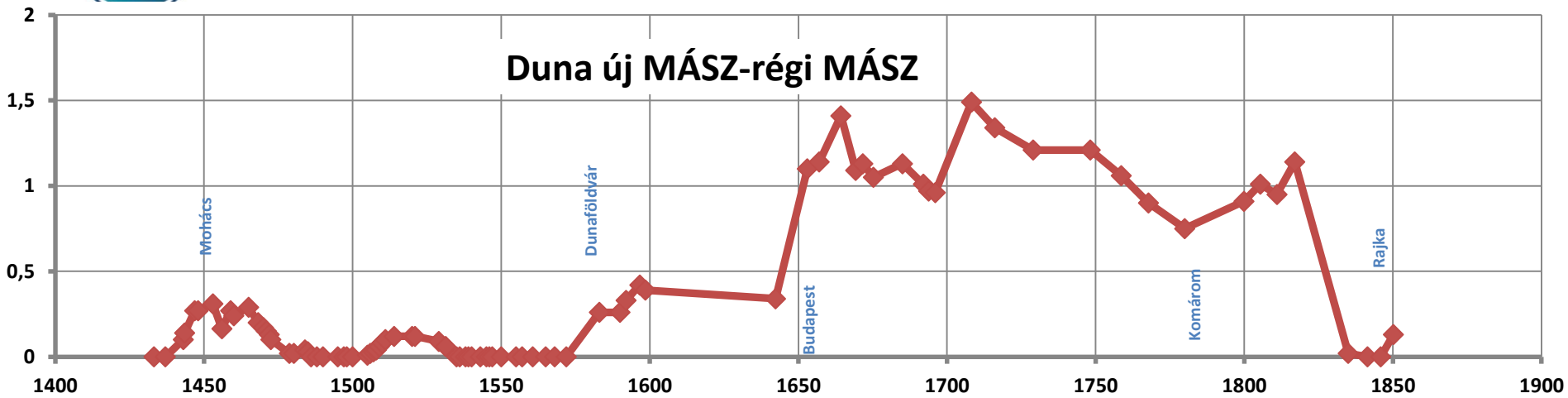

Növekvő vízszintek

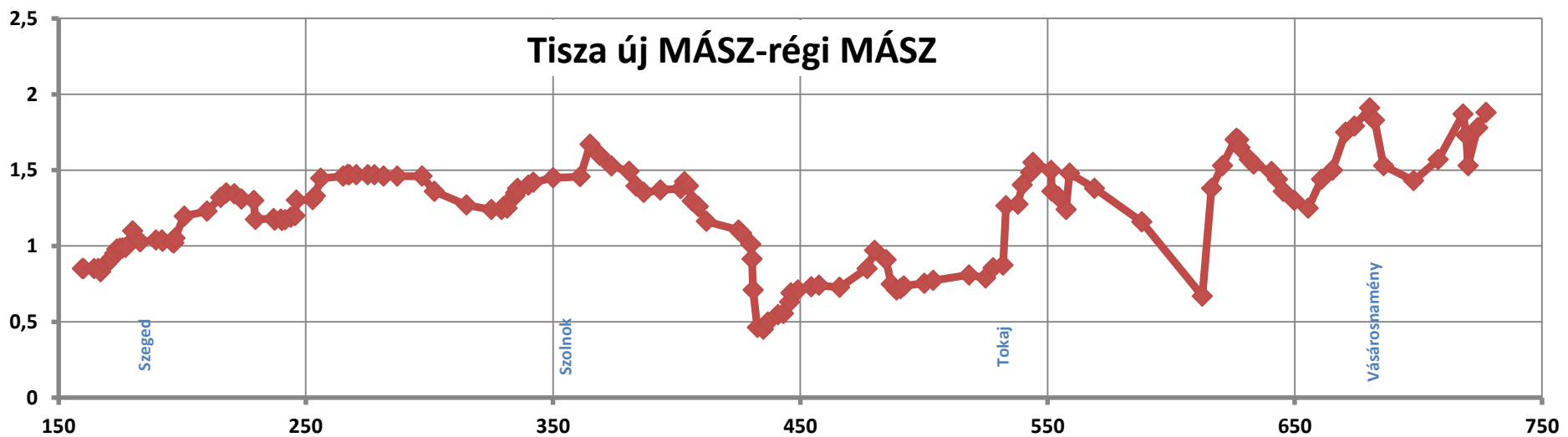
Mértékadó árvízszint módosulása

1.Ok: lefolyás romlása

2.Ok: külföldi beavatkozások

3.Ok: szélsőségek növ.

Vgtv. fogalom meghatározások 12.

Nagyvízi mederkezelés

a terület hasznosítása és használata

a terület felmérése és nyilvántartása, megóvása, őrzése, fenntartása érdekében végzett tevékenység

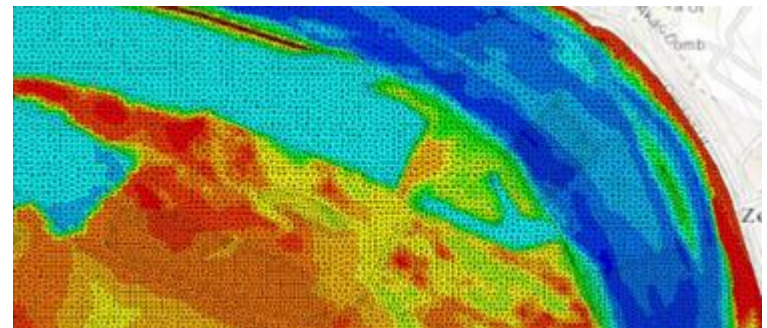
Az árvizek nagyvízi mederben történő biztonságos levezetése

- A vízszintemelkedés megállítása
  - fejlesztési spirál elkerülése
  - Védekezési kiadások tervezhetősége
- A területhasználat szabályozása
- A szükséges fenntartási feladatok rögzítése

1. A **meglévő** állapot ismertetése (hatályos tervek, hidrológiai, morfológiai adatok)
2. Az előírásokat megalapozó **vizsgálatok**
- 3. Előírások**, tervezett intézkedések
- 4. Iratmelléletek**
- 5. Rajz- és térképmelléletek**

34 folyóra, 67 db terv

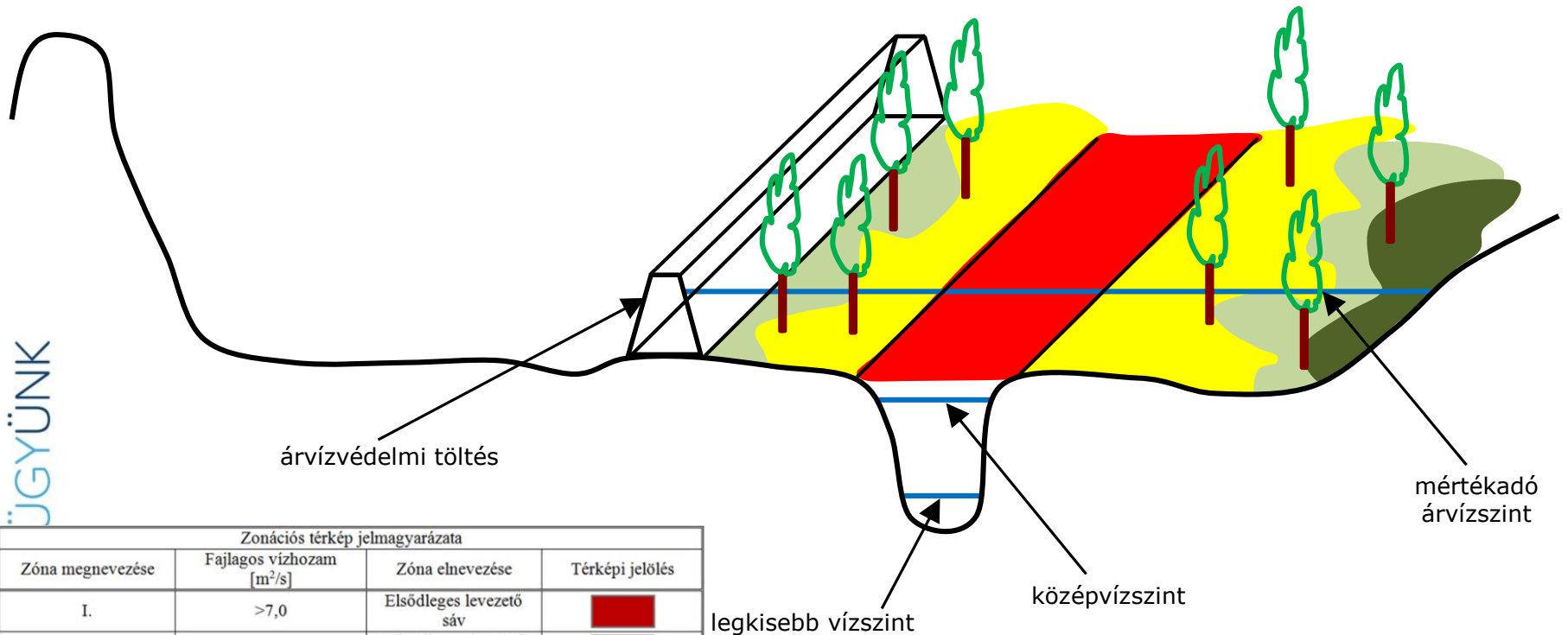
- ~3000 km, 3200 km²
- 114.000 db érintett ingatlan
- 15.500 db épület
  - Elsődleges levezető sávban 1,3%
  - Másodlagos levezető sávban 8,6%
- 2D hidrodinamikai modell ($Q_{1\%}$)
- A fajlagos vízhozamok alapján zonáció meghatározása

Nagyvízi meder levezető sávok

- elsődleges levezető sáv:** a nagyvízi meder azon része, ahol az árvízi vízhozamok és a jég a legkedvezőbb áramlási viszonyok mellett vonulnak le
- másodlagos levezető sáv:** jelentősen részt vesz az árvizek levezetésében
- átmeneti levezető sáv:** az árvizek által időszakosan elöntött területrész
- áramlási holtter:** területrész, ahol nincs áramlás, de mint tározó térfogat szerepe van az árvizek levonulásában

ÜGYÜNK

Zonációs térkép jelmagyarázata

Zóna megnevezése	Fajlagos vízhozam [m ³ /s]	Zóna elnevezése	Térképi jelölés
I.	>7,0	Elsődleges levezető sáv	
II.	2,5-7,0	Másodlagos levezető sáv	
III.	1,0-2,5	Átmeneti zóna	
IV.	< 0,2	Áramlási holtter	

legkisebb vízszint

középvízszint

mértékadó árvízszint

Az adott mederszakasz **árvízlevezető képességének megőrzéséhez és javításához** szükséges előírások és tervezett beavatkozások

- Területhasználat módosítás
- Növényzetszabályozás
- Övzátony rendezés
- A hidraulikai szempontból kedvezőtlen árvízvédelmi töltések áthelyezése
- Az árvízhozamok megosztási lehetősége (árapasztó csatorna, mellékágak rehabilitációja)
- További árvízlevezető képesség javító beavatkozások (akadályok elbontása)
- Kanyarrendezés, partvédelem

Építési előírások, üdülőterületek rendezése

Beavatkozások egyesével engedélyeztetve lesznek

A jövő...

Miniszteri rendelet kihirdetése

Ingtalan-nyilvántartási bejegyzés

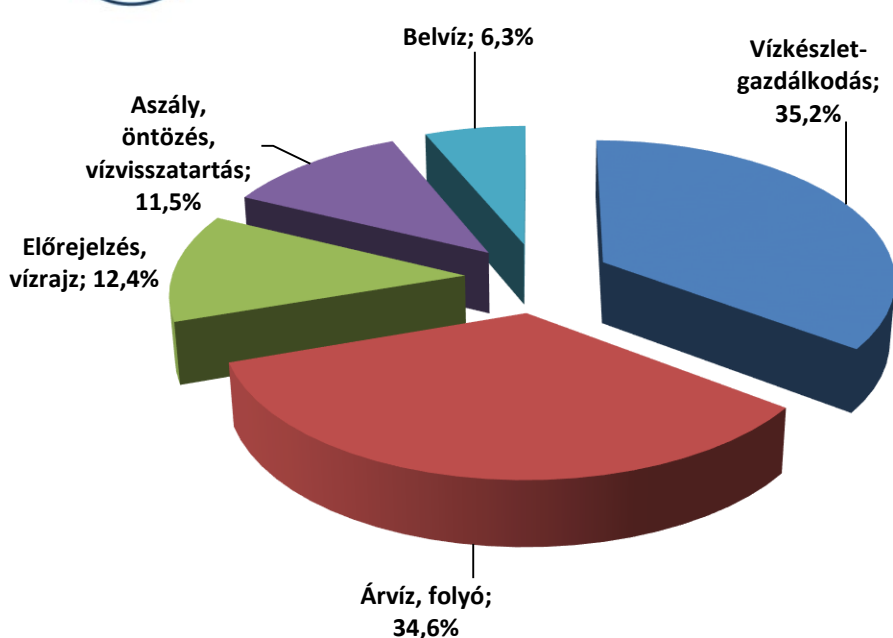
Felülvizsgálat

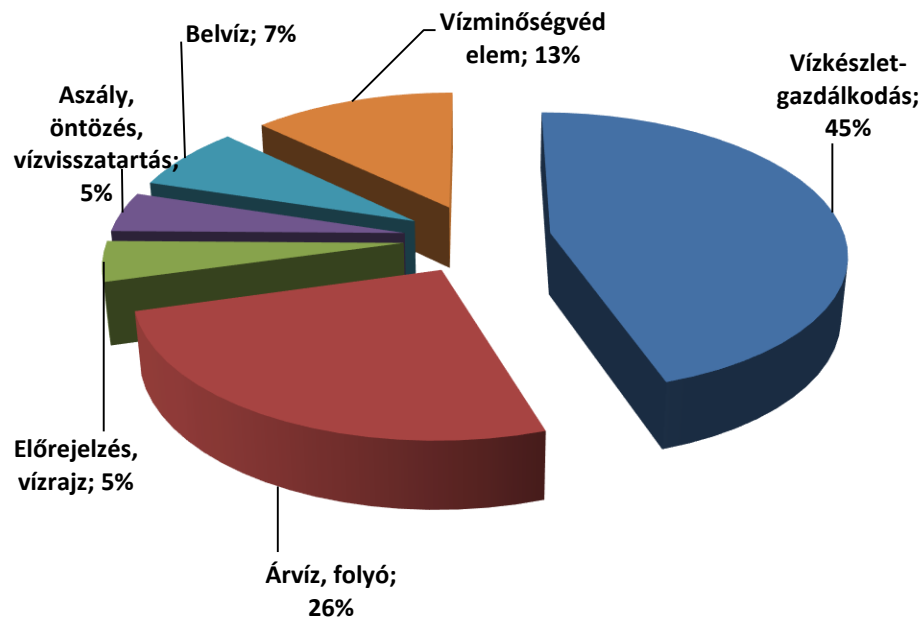
Terület jellegét figyelembe vevő fejlesztések

Árvizek biztonságos levezetése

Ártér használat rendezett lesz

2015

2017

2022

Vízkezelés-gazdálkodás	9 db
Árvíz-folyó-nagyvízi mederkezelés	3 db
Belvíz-aszály-öntözés	2 db
Települési vízgazdálkodás	1 db

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!
